

Odziv uprave družbe na Poročilo o posebni reviziji izvajalcev pristaniških storitev (IPS-ov) pri Luki Koper, d. d. (poročilo o dogovorjenih postopkih) – končno poročilo PricewaterhouseCoopers d. o. o. z dne 12.11.2017 - POVZETEK

Uprava Luke Koper, d. d. uvodoma poudarja, da poročilo o posebni reviziji:

- **ni ugotovilo nobene nezakovitosti v poslovanju,**
- **ugotavlja, da ima družba izdelan in preverljiv sistem naročanja pristaniških storitev ter vzpostavljen nadzor,**
- **ugotavlja, da je obstoječi sistem najemanja pristaniških storitev v veljavi že več kot 20 let in da je sedanja uprava ta sistem vzdrževala ter ga izpopolnjevala v korist uspešnega poslovanja družbe.**

Poročilo o posebni reviziji sicer opozarja na določena tveganja, ki jih je v večji meri družba že sama prepoznala ter v zvezi s tem sprožila ukrepe za nadgradnjo sistema z namenom zmanjšanja izpostavljenosti tveganjem.

Ob tem je družba v zadnjih dveh letih sistematično vpeljala številne ukrepe na področju IPS, ki so izboljšali urejenost tega področja ter povečali transparentnost sodelovanja z IPS:

- jasna opredelitev nabavnega postopka za naročanje IPS
- jasna opredelitev kriterijev ustreznosti dobaviteljev IPS (finančna disciplina, usposobljenost, itd.)
- redno spremljanje odvisnosti posameznega IPS glede na strateške usmeritve
- redne kontrole naročil in obračuna storitev IPS
- določitev novih usmeritev za zmanjšanje odvisnosti od IPS v prid lastnega zaposlovanja

S približno enakim številom IPSov je družba v letu 2013 dosegla čisti dobiček v višini 7 milijonov EUR. Zaposlovanje v družbi v letih 2011 – 2013 je bilo praktično ustavljeno (celo zmanjšano za 3 zaposlene). Sedanja uprava je ustvarila pogoje za začetek zaposlovanja (boljši poslovni rezultati namreč omogočajo višje stroške) in je s tem tudi začela (povečanje števila zaposlenih 2014 – 2017 = 143, načrt 2018 = 232)

V uvodnem delu navajamo kratek komentar posameznih tveganj na poročilo PwC, ki jih v nadaljevanju dokumenta tudi temeljiteje analiziramo.

1. Strateške podlage za ohranitev modela IPS:

S ciljem obvladovanja modela IPS in upoštevanja njegove učinkovitosti je družba v preteklosti sprejela več dokumentov (v letih 2007 in 2010), v katerih je opredelila pogoje in kriterije za sodelovanje z IPS podjetji. V letu 2011 je družba naročila tudi neodvisno analizo področja (izdelala jo je družba KPMG), ki je podala določena priporočila in jih je družba vnesla v svoj notranji red. V letu 2015 so bili sprejeti novi strateški dokumenti družbe do leta 2020 z usmeritvami do leta 2030, ki vključujejo tudi model IPS. Dodatno je sedanja uprava pripravila novo strategijo za ureditev tega področja za obdobje 2018 – 2022 s ciljem zmanjševanja odvisnosti družbe od IPS, ki je v fazi potrjevanja na nadzornem svetu družbe. Tehtanje prednosti, slabosti in doprinosa modela IPS je bilo pri družbi stalno prisotno in ovrednoteno. Model IPS je v Luki Koper v veljavi od leta 1995 in je po vsebini primerljiv s prakso, ki jo uporabljajo pristaniški operaterji v drugih evropskih državah, kjer različno kombinirajo notranje in zunanje resurse. Ob tem upoštevajo tudi lastne omejitve (upravljanje pristanišča, nacionalna zakonodaja, uveljavljena praksa, ipd.). Zunanji dobavitelji pristaniških storitev so v drugih pristaniščih različno organizirani: zadruga, t.i. pooli, posebna podjetja, agencije ipd.

Ocena posebnega revizorja, da se model IPS na strateški ravni ne upravlja aktivno ne drži, kot izhaja iz zgoraj navedenih dejstev. Prav tako ne drži ugotovitev, da družba nima finančne ocene in primerjave modela IPS. Finančna ocena modela IPS je bila izvedena že v okviru

revizije KPMG leta 2011 in ponovno leta 2017 ter predstavljena na skupščini družbe 30.6.2017. Model IPS je bil vključen tudi v obsežno primerjalno študijo izvajanja pristaniških storitev v državah EU, ki jo je leta 2014 naročila Evropska komisija, pri čemer ni bilo izpostavljenih pomanjkljivosti našega modela.

2. Skladnost modela IPS z Zakonom o urejanju trga dela (ZUTD)

Zakonitost modela IPS potrjujeta dve pravnomočni sodbi Višjega sodišča v Kopru z leta 2011 in 2016, v katerih sodišče ugotavlja, da pri izvajanju storitev s strani IPS za Luko Koper ne gre za posredovanje delovne sile, temveč za razmerje na podlagi pogodbe o delu (podjemne pogodbe). Dne 11.12.2017 je družba prejela pravnomočno sodbo Upravnega sodišča glede primera zaposlenih v družbi Encon, v kateri sodišče pritrujuje odločbi inšpektorata za delo, da je v primeru poimensko navedenih delavcev v odločbi šlo za najem delovne sile. Iz sodbe je jasno razvidno, da se je sodišče opredelilo le do konkretnega primera, zato sodba ne prejudicira razmerja, ki ga ima Luka Koper z drugimi izvajalci pristaniških storitev in torej ne postavlja pod vprašaj zakonitosti modela IPS. **Ob tem je pomembno poudariti, da so bile v družbi v zadnjem letu izvedene številne aktivnosti in nadgradnje sistema s ciljem preprečevanja omenjenega tveganja**

3. Skladnost s protikorupcijsko zakonodajo pri naročanju storitev IPS

Glede skladnosti s protikorupcijsko in davčno zakonodajo ima Luka Koper **vzpostavljene kontrole za zmanjševanje tveganj korupcije, prevar in konflikta interesov in s tem omejitve izpostavljenosti** Luke Koper tveganju izgube ugleda zaradi koruptivnih ali neetičnih ravnanj IPS. Te ukrepe družba sproti nadgrajuje, s ciljem zmanjševanja tovrstnih tveganj, kar je ugotovljeno tudi v poročilu o posebni reviziji. Luka Koper ima tudi sprejet Etični kodeks in Strategijo korporativne integritete družb skupine Luka Koper. Poleg tega se v družbi vršijo redne kontrole skladnosti med naročili, razporeditvijo, izvedbo in obračunom storitev, pri čemer se tudi spremlja odvisnost od posameznega IPS.

4. Skladnost z javno naročniško zakonodajo

Luka Koper že spoštuje javno-naročniško zakonodajo za financiranje javne pristaniške infrastrukture in sofinanciranih aktivnosti. Glede na to, da v EU ne obstajajo enotna pravila na področju organiziranosti, financiranja in upravljanja pristanišč (kar prinaša posledično različne vrste zavezancev javnega naročanja v državah članicah) in ob dejstvu, da storitve izvajanja pristaniške dejavnosti v drugih pristaniščih EU niso podvržene javnemu naročanju, je tudi na podlagi pridobljenega pravnega mnenja tujega uglednega strokovnjaka ugotovljeno, da je **sedanji način obsega javnega naročanja ustrezen**. EU zakonodaja se zavzema za zagotavljanje konkurenčnih pogojev, ki jih zasleduje tudi Luka Koper, ki deluje z gospodarskim interesom. Družba 95% svojih prihodkov generira na trgu ter samostojno financira vse pristaniške zmogljivosti.

5. Učinkovitost operativnih kontrol pri naročanju storitev IPS

Kontrolne izvedbe naročenih in izvedenih IPS storitev se na nivoju družbe izvajajo v različnih OE družbe: v področjih operative, pristaniške varnosti, varovanju zdravja in ekologije, področju nabave in področju kontrolinga. **Postopki nadzora in spremljanja so jasno določeni v internih dokumentih Luke Koper in zagotavljajo transparentnost poslovnega odnosa s posameznim IPS.**

6. Skladnost s predpisi varnosti in zdravja pri delu za IPS

Luka Koper ima vzpostavljen večstopenjski sistem nadzora usposobljenosti IPS. V grobem ga lahko razdelimo na pet stopenj in sicer: preverjanje dokumentacije, obdobje uvajanja, interna preverjanja usposobljenosti, evidenčni karton in preverjanje usposobljenosti pred pričetkom dela. **Na področju varnosti in zdravja pri delu ima Luka Koper vzpostavljene ustrezne mehanizme kontrole in nadzora, ki zagotavljajo skladnost s predpisi na tem področju.**

...

Iz besedila poročila izhaja, da to ni izdelano nepristransko in objektivno, marveč da je izdelano z namenom, da so iz njega (na vsak način) razvidne domnevne neskladnosti in nepravilnosti pri revidiranih poslih Luke Koper. Glede na vse navedeno zaključujemo, da poročilo v predloženi vsebini ni primerna strokovna podlaga za preveritev in ocenjevanje vodenja revidiranih poslov Luke Koper v obdobju pregleda.

Koper, 18.12.2017

Dragomir Matić
Predsednik uprave

Andraž Novak
Član uprave

Irena Vincek
Članica uprave

Stojan Čepar
Član uprave